

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Garrulitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A nidus tanto labore, tanto studio, tam diuturnus, & posteris quoque usui futurus ædificetur: nam si parentes intereant, eam adeunt hæreditatem filii, vel eam artem à parentibus edoceri, unde sibi necessaria comparare possint, norunt. Agnoscit hoc Basilus, ubi ait: *Nemo paupertatem deplorat suam, in Hexam. neg. is de sua vita desperet, aliumque jam esse de ipsa putet, cui nihil est de patrimonio relictum: non enim desunt artes & industria, quibus si nos exercere voluerimus, neque Hirundinibus deteriores esse, vitam commodè agere valeamus.* Hujus vero hieroglyphici argumentum ex eo desumptum, scribit Horus, quod uti superius dictum, Hirundo usque adeo filiorum commodis studet ut vel peritura, dum aqua perfusa, & pulvere volutata capturæ periculum adit evidentissimum, nihilo secius sedem filiis paratura, opus perficere conatur.

IMPLORATIO AUXILII. CAP. XXVI.

Invenias apud Xenophontem (quisquis ille fuerit) eo libello, qui titulo De æquivovis circumferatur, per aves has in nido ore patente pictas, populos auxilium implorantes hieroglyphicè significari: nidus enim patriam, os vero ad apertum clamorem, & implorationem ostendit. Hic illud in Ezechie Cantico: *Sicut pullus Hirundinis, sic clamabo.* Unde admodum erudite Plautus Hirundines obicit in somnium Demonæ, quas Simia sollicitabat, qui sit filium statim penes lares suos in phano Veneris implorantem, inventurus: illa enim, Hirundinum more, quodammodo transfretaverat, & ad consuetas sibi sedes, domum quidem paternam, delata erat.

AMICUS INUTILIS, CAP. XXVII.

Apu aliquos Hirundinem pro amico poni, tum inutili, tum ingrato & perdifficili, comperias: quippe qui moribus nostris, & familiaris vitæ rationi difficulter assuescat. Hirundo siquidem nostro magis quam ulla alia volucris contubernio freta, diu nobiscum versata, nostra omnium maxime familiaris atque domestica, nullam tamen nobis utilitatem affert, numquam mansuescit cicuraturve. Proinde verno, hoc est, tranquillo adventante tempore, nos invisit, & quasi in officio futura præsto est: hyeme vero, hoc est, turbido caelo instante, adversaque fortuna ingruente profugit: qua similitudine utitur ad infidam amicitiam notandam, author Rhetoricorum ad Herennium. Eaque de causa Pythagoras eas à testis ablegavit: id scilicet inuere volens, hujusmodi notæ homines evitandos, ac nullo pacto consuetudinem & amicitiam cum illis ineundam esse. Id quod Plutarchus Symposiacè octava decade latius explicavit, quæ, ne multa congeramus, brevitatibus præterimus.

VERNUM TEMPUS. CAP. XXVIII.

Illud vero nulli non innotuit, Hirundines plures convolantes à mari verni temporis indicium esse, cum vulgatum sit adagium: *Unam tantum Hirundinem ver non facere.* Accidit huc Ciceronianum scomma in C. Verrem, ubi dicit: *Satisne vobis magnam pecuniam Venerius homo, qui è Chelidonia sinu in provinciam profectus est. Veneris nomine quassisse videtur?* Alludit, inquit Asconius, ad nomen, quod Hirundo, quam Chelidona Græci vocant, Veris, id est, temporis verni sit amica: illa enim adulto semper vere præsto est: totamque apud nos æstatem agit. Atque hoc illud est quod Horatius ait: *Cum Lephyris & Hirundine prima.* Et apud Aristophanem, Equitibus, *παιδες ἔχ' ὄρεθ' ἄρεθ, ἢ α χελιδόν.* Apud Athenæum legas Rhodiis præcipuum fuisse morem sub tempus vernum Hirundinem invitare, idque *χελιδονίζον* dicebant. Apud Aristophanem Hirundo chænum vendere, thestrum emere suadet: præteriste quippe hiemem admonuit, adesse vero æstatem.

GARRULITAS. CAP. XXIX.

Cæterum D. Hieronymus & Cyrillus cum Aristotele consentientes, per præceptum illud Pythagoricum, *ὁμοεφίως χελιδόνας μὴ ἔχειν*, abstinentiam à commercio garrulorum & furrionum intelligunt, quam quidem sententiam corroborat Alexandri historia, quem cum quiescentem Hirundo quæ-

Theognis apud Athenaeum lib. 3. Hirundines ne habeas sub eodem testo. Garrula hirundo. ΕπιΘα- χλιδης.

do quadam magno garritu supra Regis caput importune volitans interturbaret, Aristander Theophrastus pro domesticis accipiendum, qui Alexandro insidias pararent, interpretatus est, quas tamen facile deprehenderet, idque garritum indicare, quod eventus postmodum comprobavit, Alexandri Aropi, quem ex amicorum numero Theffalis equitibus praefecerat, consilio patefacto. Sane κατιδου Hesiado, propter garrulitatem, unde Poeta is κατιδου formavit. καλλιδεν enim garrine est, eoque cognomento ales haec apud Anacreontem & Simonidem appellatur. Et Aristophanes, Ratinis, Musca Hirundinum vocat nugationem nihili, & quae foliis levior sit. Sunt qui super hoc D. Hieronymum impugnent: sed si fabulose potius, rhetoriceque lasciviant, quam quicquam sani afferant, praeter ea quae desumunt ex Plutarcho. Nos ex Nicoftrato garrulitatem hanc notatam his jambis afferemus:

Εἰ πο' σιωπῆως καὶ πολλὰ καὶ ταχέως λαλεῖν ἦν ἔφροεν ὠφροσύμον, αἱ χελιδόνες ἐλέγοντο ἡμῶν σωφρονέστεραι πολὺ. Loqui si indefinenter, multa que & velociter, Prudentiam indicaret, utique Hirundines Fortasse quam nos sapere dicantur magis.

LUCTUS ET QUERIMONIA. CAP. XXX.

Alii Pythagoricum idem symbolum interpretantes referunt ad tragœdiam, quasi triste omen, lugubreque argumentum secum afferat Hirundo, quae, ut apud Joannem Grammaticum in Hesiodi Commentariis legimus, cum prius Philomela Pandionis filia esset, nunc Hirundo avis, φησὶν Φησι, με ἐβιάζετο. Tereus, inquit, mihi vim intulit. Nam quod nonnulli tradiderunt Philomelam in Lusciniam abuisse, idem author Procnae, non Philomela, id obtigisse dicit: καὶ πρὸς κνη ἀπὸ τῶν γυναικῶν ἴτιν ὀδυρεῖ. Et Procne in Lusciniam commutata Ilyn deplorat. Idem apud Ovidium habemus.

Sola virum non ultra prius matissima mater, Concinit Ismarium Daulias ales Ilyn.

Carmin. li. 4. Od. 12.

Ita & Horatius Flaccus de Procne loquens, quamvis non expresso nomine, Luscinae tamen similem dicit:

Nidum ponit, Ilyn flebiliter gemens, Infelix avis, & cecropia domus Aeternum opprobrium; quod male barbaras Regum est ultra libidines.

Et Catullus eodem modo:

Qualia sub densis ramorum concinit umbris Daulias absumpti fata gemens Ilyi.

Sentit idem doctissimus Probus in Bucolicis. Sed hinc alia oboritur quaestio, quoniam super eadem Hirundine dixerit Hesiodus:

τὸν ἢ μετ' ὀφθαλμῶν πανδιονίς ὤρετο χελιδῶν. Quem mane gemens Pandionis excitat Hirundo.

Οφθαλμῶν exponunt interpretes, clamosa, non autem diluculo flens: cum Hirundo tota clamitet die; non autem mane tantum, aut vesperi, veluti facit lusciniæ. Sed hic quoque quantum pertinet ad cantus querimoniam & sletum, quaestionem movet Proclus, Platonis nixus testimonio, nullam aliam dicens dolore affectam canere: quare quod Hesiodus de Hirundine ὀφθαλμῶν scripsit, is ὀφθαλμῶν legendum censet, quæ scilicet matutino clamet. Atqui nullo etiam teste scimus autem nullam afflictam canere, Sedenim, haudquaquam leviter, sed ex arte Poeta dixit Hirundinis loquacitatem lamentationem esse, fabulae ratione habita, quæ de Pandionis filia fertur, cuius lamentationem paulo ante ex Joanne Grammatico retulimus. Sed quoniam modo Proclus lugere negat Hirundinem, cum eam Pandionis filiam agnoscat? quove modo ὀφθαλμῶν scribendum contendit, cum non matutino tantum, sed toto vociferetur die, diluculo vero haudquaquam magis? Sed ut ad Plato-

Terti fabula.

